

I. Działanie 2.3

Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa

Instytucjami odpowiedzialnymi za realizację Działania (Instytucjami Wdrażającymi) są Samorządy Województw/ Wojewódzkie Urzędy Pracy¹. W dokumentach programowych instytucje te określane są również jako beneficjenci końcowi.

Celem Działania jest dostosowywanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowywanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich poprzez stworzenie warunków ułatwiających osobom zatrudnionym w rolnictwie znalezienie zatrudnienia poza sektorem rolnym.

Celem szczegółowym Działania jest wyposażenie rolników w umiejętności umożliwiające zdobycie nowego zatrudnienia i wykonywania nowego zawodu w związku z procesem restrukturyzacji polskiego rolnictwa.

Rodzaje kwalifikujących się projektów:

1. szkolenia i kursy, mające na celu nabycie umiejętności i kwalifikacji zawodowych związanych z nowym zawodem,
2. pośrednictwo pracy na terytorium RP,
3. informacja zawodowa,
4. usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i osiągnięcia nowych umiejętności zawodowych, w tym indywidualne plany działań polegające na udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia osobom zagrożonym utratą pracy w sektorze rolnym.

Projekty nie podlegają przepisom regulującym kwestie pomocy publicznej.

5. subsydiowanie zatrudnienia.

Przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia w postaci subsydiowanego zatrudnienia są przedsiębiorstwami spoza przemysłów przechodzących procesy restrukturyzacyjne, to jest spoza sektorów: górnictwa węgla brunatnego i kamiennego, hutnictwa żelaza i stali², stocznioowego.

Wsparcie na subsydiowanie miejsc pracy będzie udzielane przedsiębiorcom w celu wsparcia nowych miejsc pracy. Pomoc będzie udzielana zgodnie z rozporządzeniem nr 2204/2002/WE z dnia 5 grudnia 2002 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy publicznej w sprawie zatrudnienia (Dz. Urz. WE L337 z 13.12.2002 r.)

Kwalifikowani beneficjenci ostateczni:

- Mieszkańcy obszarów wiejskich i miast do 20 tys. mieszkańców - rolnicy i domownicy³, z wyłączeniem emerytów i osób zarejestrowanych jako bezrobotne, oraz inne osoby zatrudnione w rolnictwie⁴ chcące podjąć zatrudnienie w sferze

¹ Dyrektor WUP powinien uzyskać upoważnienie od Marszałka do podejmowania czynności w jego imieniu w sprawach określonych w ZPORR

² w zakresie zgodnym z dokumentem „Restrukturyzacja i Rozwój Hutnictwa Żelaza i Stali w Polsce do 2006r.” przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 10 stycznia 2003 ze zmianami zaakceptowanymi w dniu 25 marca 2003”, ustawą z dnia 24 sierpnia 2001r. o restrukturyzacji żelaza i stali (Dz. U z 2001r. Nr 111, poz. 1196, z 2003 r. Nr 56, poz. 495, Nr 90, poz. 844, Nr 139, poz. 1325, z 2004 r. Nr 12, poz. 102) oraz obwieszczeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 czerwca 2004r. w sprawie wykazów hut i spółek zależnych (Monitor Polski Nr 28, poz. 479)

³ W rozumieniu art. 6 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

⁴ Inne osoby zatrudnione w rolnictwie to osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy u osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność rolniczą.

pozarolniczej.

Kwalifikowani ostateczni odbiorcy (beneficjenci):

1. jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego;
2. związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego (gmin i powiatów);
3. jednostki organizacyjne podległe Wojewodzie (w tym Ośrodki Doradztwa Rolniczego) oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Krajowe Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i obszarów Wiejskich w Brwinowie wraz z oddziałami i regionalnymi centrami doradztwa rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich) wykonujące zadania w zakresie wsparcia dla rolników i domowników chcących podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej;
4. placówki prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych;
5. organizacje pozarządowe specjalizujące się w pomocy osobom poszukującym pracy i bezrobotnym;
6. samorzady gospodarcze i zawodowe;
7. podmioty prowadzące działalność gospodarczą;
8. instytucje rynku pracy w zakresie realizowanych działań:
  - publiczne służby zatrudnienia,
  - OHP,
  - agencje zatrudnienia,
  - instytucje szkoleniowe,
  - instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego (organizacje związków zawodowych, pracodawców i bezrobotnych, organizacje pozarządowe współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia);
9. szkoły wyższe;
10. partnerstwa podmiotów wymienionych w pkt 1-9.

Informacje dotyczące składania wniosków znajdują się na stronach internetowych Urzędów Marszałkowskich poszczególnych województw.

Szczegółowe informacje:

<http://www.zporr.gov.pl>

II. Działanie 2.4

Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi

Instytucjami odpowiedzialnymi za realizację Działania (instytucjami wdrażającymi) są Samorządy Województw/ Wojewódzkie Urzędy Pracy⁵. W dokumentach programowych instytucje te określane są również jako beneficjenci końcowi.

Celem Działania jest dostosowywanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowywanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy poprzez zmianę kwalifikacji osób zagrożonych utratą zatrudnienia.

Celem szczegółowym działania jest zmiana kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji, a także innych osób zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku procesów restrukturyzacyjnych w celu umożliwienia tym osobom wykonywania nowych zawodów.

Rodzaje kwalifikujących się projektów:

0. Szkolenia i kursy, mające na celu nabycie umiejętności i kwalifikacji zawodowych związanych z nowym zawodem.
1. Pośrednictwo pracy na terytorium RP.
2. Informacja zawodowa.
3. Usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i osiągnięcia nowych umiejętności zawodowych, w tym indywidualne plany działań polegające na udzielaniu osobom zagrożonym utratą zatrudnienia pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia.

Projekty nie podlegają przepisom regulującym kwestie pomocy publicznej.

4. Subsydiowanie zatrudnienia w nowym miejscu pracy.

Przedsiębiorstwa korzystające ze wsparcia w postaci subsydiowanego zatrudnienia są przedsiębiorstwami spoza przemysłów przechodzących procesy restrukturyzacyjne, to jest sektorów: górnictwa węgla brunatnego i kamiennego, hutnictwa żelaza i stali⁶, stoczniowego.

Wsparcie na subsydiowanie miejsc pracy będzie udzielane przedsiębiorcom w celu wsparcia nowych miejsc pracy. Pomoc będzie udzielana zgodnie z rozporządzeniem nr 2204/2002/WE z dnia 5 grudnia 2002 w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy publicznej w sprawie zatrudnienia

Kwalifikowani Beneficjenci Ostateczni:

Pracownicy przemysłów i sektorów podlegających procesowi restrukturyzacji i inne osoby zagrożone utratą pracy z powodu procesów restrukturyzacyjnych. Wsparcie będzie przede wszystkim skierowane do:

⁵ Dyrektor WUP powinien uzyskać upoważnienie od Marszałka do podejmowania czynności w jego imieniu w sprawach określonych w ZPORR

⁶ w zakresie zgodnym z dokumentem „Restrukturyzacja i Rozwój Hutnictwa Żelaza i Stali w Polsce do 2006r.” przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 10 stycznia 2003 ze zmianami zaakceptowanymi w dniu 25 marca 2003”, ustawą z dnia 24 sierpnia 2001r. o restrukturyzacji żelaza i stali (Dz. U z 2001r. Nr 111, poz. 1196, z 2003 r. Nr 56, poz. 495, Nr 90, poz. 844, Nr 139, poz. 1325, z 2004 r. Nr 12, poz. 102) oraz obwieszczeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 czerwca 2004r. w sprawie wykazów hut i spółek zależnych (Monitor Polski Nr 28, poz. 479)

- pracowników przemysłów zlokalizowanych na obszarach objętych wsparciem w ramach Działania 3.2 ZPORR, m.in. takich jak przemysł lekki, chemiczny, cukrowniczy a także pracowników sektora ochrony zdrowia;
- pracowników przemysłów, które zostały objęte rządowymi programami restrukturyzacji sektorów przemysłu tylko w przypadku rozpoznania potrzeby dodatkowego wsparcia,
- pracowników w okresie wypowiedzenia stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników⁷,
- osób zatrudnionych u pracodawcy wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji,
- osoby, które utraciły pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników, pozostających bez zatrudnienia, zarejestrowanych jako bezrobotne przez okres nie dłuższy niż trzy miesiące lub poszukujących pracy przez okres nie dłuższy niż trzy miesiące.

Sektory podlegające procesowi restrukturyzacji, istotne z punktu widzenia gospodarki danego regionu definiuje Ramowy Plan Realizacji Działania

Kwalifikowani ostateczni odbiorcy (Beneficjenci):

0. jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego;
1. związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego (gmin i powiatów);
2. placówki prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych;
3. organizacje pozarządowe specjalizujące się w pomocy osobom poszukującym pracy i bezrobotnym;
4. samorządy gospodarcze i zawodowe;
5. instytucje rynku pracy w zakresie realizowanych działań:
  - publiczne służby zatrudnienia,
  - OHP,
  - agencje zatrudnienia,
  - instytucje szkoleniowe,
  - instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego (organizacje związków zawodowych, pracodawców i bezrobotnych, organizacje pozarządowe współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia;
6. szkoły wyższe;
7. podmioty prowadzące działalność gospodarczą;
8. partnerstwa podmiotów wymienionych w pkt 1-8.

Informacje dotyczące składania wniosków znajdują się na stronach internetowych Urzędów Marszałkowskich poszczególnych województw.

Szczegółowe informacje:

<http://www.zporr.gov.pl>

⁷ zgodnie z ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U Nr 90, poz. 844, z późniejszymi zmianami zawartymi w Dz.U z 2003 r. Nr 213, poz. 2081 i Nr 223, poz. 1217 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959)

III. Działanie 2.5

Promocja przedsiębiorczości

Celem bezpośrednim Działania jest aktywne wspieranie zatrudnienia poprzez stymulowanie powstawania nowych mikroprzedsiębiorstw oraz zapewnienie nowo powstałym mikroprzedsiębiorstwom pomocy w wykorzystaniu dostępnych instrumentów wsparcia.

Działanie to jest ukierunkowane na zapewnienie osobom, które mają zamiar rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej (w formie mikroprzedsiębiorstwa zatrudniającego mniej niż 10 osób), bezpośredniego, kompleksowego wsparcia mającego im pomóc w pokonaniu barier utrudniających rozpoczęcie działalności. W ramach Działania przewidziane są różne formy pomocy, które mają za zadanie wspomagać przedsiębiorcę zarówno w momencie zakładania przedsiębiorstwa, jak i w okresie początków jego funkcjonowania.

W zakres kwalifikujących się projektów wchodzi:

1) Świadczenie usług doradczych i szkoleniowych wspierających zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej, polegających na:

- organizowaniu usług informacyjnych z zakresu podstawowych zasad prowadzenia działalności gospodarczej,
- organizowaniu grupowych i indywidualnych usług doradczych i szkoleniowych, umożliwiających nabywanie umiejętności niezbędnych dla prowadzenia działalności gospodarczej,
- organizowaniu szkoleń ukierunkowanych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych, połączonych z indywidualnym doradztwem (coaching) jako częścią szkolenia,
- zapewnieniu opieki indywidualnego doradcy, który wsparciem obejmie określoną grupę osób, udzielając im pomocy doradczej, np. w: diagnozie potrzeb przedsiębiorstwa i zdefiniowaniu rodzaju oraz zakresu potrzebnej pomocy, ułatwianiu dostępu do zaawansowanych usług doradczych i szkoleniowych, korzystaniu z instrumentów wsparcia dostępnych dla mikroprzedsiębiorstw,
- organizowaniu przedsięwzięć grupowych z udziałem nowo powstałych mikroprzedsiębiorstw.

1) Rozpowszechnianie dobrych praktyk i metod rozwoju.

2) Przekazywanie pomocy finansowej przysługującej po zarejestrowaniu mikroprzedsiębiorstwa w formie:

- wsparcia pomostowego,
- jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozwój działalności.

Koszty kwalifikowane w ramach projektów to m.in.:

- koszty wynagrodzeń personelu wraz z obowiązkowymi składkami na ubezpieczenie społeczne, koszty delegacji personelu (m.in. podróży, zakwaterowania, diet),
- koszty podróży, zakwaterowania, wyżywienia przy szkoleniach odbywających się poza miejscem zamieszkania uczestników projektu,
- koszty opieki nad dziećmi i osobami zależnymi od uczestników projektu, koszty wsparcia pomostowego, koszty jednorazowej dotacji inwestycyjnej na rozwój działalności.

Inne koszty:

- koszty usług księgowych,
- koszty amortyzacji sprzętu,
- koszty korzystania z pomieszczeń i ich utrzymania,

- koszty zakupu sprzętu, np. komputerowego, biurowego,
- koszty materiałów szkoleniowych,
- koszty leasingu sprzętu,
- koszty związane z organizacją spotkań informacyjno-doradczych,
- koszty auditu,
- koszty publikacji i działań promocyjnych,
- koszty badań i analiz,
- koszty związane z udzielaniem wsparcia pomostowego,
- koszty związane z udzielaniem jednorazowej dotacji inwestycyjnej,
- koszty administracyjne odnoszące się do projektu, wyliczone w sposób proporcjonalny do okresu współfinansowania projektu z EFS
- oraz w określonych przypadkach VAT.

Institucją Wdrażającą Działanie 2.5 jest Samorząd Wojewódzki, który może powierzyć realizację zadań w ramach Działania innej instytucji wybranej zgodnie z obowiązującym prawem.

Wnioskodawcami Działania mogą być:

- 1) Ośrodki Krajowego Systemu Usług;
- 2) Instytucje rynku pracy w zakresie realizowanych działań:
  - publiczne służby zatrudnienia, OHP,
  - agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe,
  - instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego (organizacje związków zawodowych, pracodawców i bezrobotnych, organizacje pozarządowe współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia);
- 1) Szkoły wyższe;
- 2) Organizacje pozarządowe;
- 3) Agencje rozwoju regionalnego i lokalnego;
- 4) Jednostki naukowe;
- 5) Ośrodki poradnictwa zawodowego i psychologicznego;
- 6) Partnerstwa podmiotów wymienionych w pkt 1) -7).

Kwalifikowani Beneficjenci Ostateczni:

Osoby fizyczne, nie zarejestrowane jako bezrobotne, zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą (bez względu na wiek, płeć, posiadane doświadczenie zawodowe), z wyłączeniem osób, które były właścicielami przedsiębiorstwa i prowadziły działalność gospodarczą po 1 stycznia 2004 r. Wsparcie udzielane jest również osobom fizycznym, które założyły działalność gospodarczą w trakcie korzystania ze wsparcia doradczo-szkoleniowego w ramach Działania 2.5 ZPORR, które spełniają kryteria określone dla mikroprzedsiębiorcy, gdzie za mikroprzedsiębiorcę uznaje się osobę fizyczną, która:

- 1) zatrudnia średnio rocznie mniej niż 10 pracowników (włączając przedsiębiorstwo jednoosobowe) i
- 2) osiągnęła roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nie przekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro lub suma aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec ostatniego roku działalności nie przekracza równowartości w złotych 2 milionów euro.

Od dnia zarejestrowania przez mikroprzedsiębiorcę działalności gospodarczej nie może minąć więcej niż 36 miesięcy. Uprawnienie do korzystania ze wsparcia pomostowego i jednorazowych dotacji na rozwój inwestycyjny, przysługuje dopiero po zarejestrowaniu działalności zgodnie z obowiązującymi przepisami. Priorytetowo są traktowane:

- osoby odchodzące z rolnictwa (spełniające kryteria Beneficjenta Ostatecznego dla działania 2.3.ZPORR),

- osoby zagrożone utratą zatrudnienia (spełniające kryteria Beneficjenta Ostatecznego dla działania 2.4 ZPORR),
- młodzież do 25 roku życia nie zarejestrowana jako bezrobotna.

Wsparcie pomostowe jest bezpośrednią, bezzwrotną pomocą kapitałową, wspomagającą „przetrwanie” przedsiębiorcy do uzyskania przez niego płynności finansowej. Przedsiębiorca otrzymuje, przez okres pierwszych 6 miesięcy działalności (liczonych od zarejestrowania firmy zgodnie z obowiązującymi przepisami), pomoc kapitałową w formie comiesięcznych dotacji w wysokości 700 złotych (kwota zbliżona do wysokości obowiązkowych opłat dla przedsiębiorcy niezatrudniającego pracowników, ponoszonych niezależnie od poziomu przychodów w postaci składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz fundusze pozaubezpieczeniowe). W przypadku utrzymującej się i udokumentowanej słabej kondycji finansowej przedsiębiorcy korzystającego ze wsparcia pomostowego, istnieje możliwość przedłużenia jego udzielania o kolejne 6 miesięcy (jednakże nie dłużej niż do 12 miesięcy funkcjonowania firmy), o ile w opinii beneficjenta umożliwi to osiągnięcie przez przedsiębiorcę płynności finansowej.

Jednorazowa dotacja inwestycyjna na rozwój działalności polega na udzieleniu przedsiębiorcy jednorazowego wsparcia kapitałowego, ułatwiającego sfinansowanie pierwszych wydatków/inwestycji umożliwiających rozpoczęcie funkcjonowania nowo zarejestrowanemu mikroprzedsiębiorcy (np. zakup drobnego sprzętu, mebli etc). Wysokość dotacji uzależniona jest od wykazanych potrzeb związanych z planowaną inwestycją, jednakże maksymalnie wynosi ona 5 000 euro.

Poziom dofinansowania projektów:

- 1) w zakresie usług doradczo-szkoleniowych świadczonych przez Ostatecznego Odbiorcę/Projektodawcę i wsparcia pomostowego wynosi 100% kwalifikowanych kosztów;
- 2) w zakresie jednorazowej dotacji inwestycyjnej ze środków dotacji pokrywane jest 75% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, a pozostałe 25 % ponosi przedsiębiorca ze środków własnych.

Informacje dotyczące składania wniosków znajdują się na stronach internetowych Urzędów Marszałkowskich poszczególnych województw.

Szczegółowe informacje:

<http://www.zporr.gov.pl>

IV. Działanie 2.6

Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy

Instytucjami odpowiedzialnymi za realizację działania (Instytucjami Wdrażającymi) są Samorzady Województw / Urzędy Marszałkowskie⁸.

Celem Działania jest podniesienie potencjału regionów w sferze innowacji, poprzez wzmocnienie współpracy pomiędzy sektorem badawczo - rozwojowym a gospodarką, co prowadzi do podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw działających na regionalnym i lokalnym rynku. Osiągnięciu celu służy, wspierane w ramach działania, budowanie regionalnych systemów innowacji, które tworzą podstawę wspierania innowacyjności w regionach. System ten budowany jest w oparciu o Regionalne Strategie Innowacyjne lub Strategie Rozwoju Województw i wszystkie projekty finansowane w ramach tego Działania powinny być zgodne z tymi dokumentami.

Rodzaje kwalifikujących się projektów:

0. Tworzenie lub rozwój RSI.

Służyć temu mogą takie inicjatywy jak np.:

- przeprowadzanie analiz i badań potrzebnych do opracowania RSI
- monitorowanie i analiza postępów w realizacji RSI,
- przeprowadzanie badań, analiz (np. finansowych, technicznych) i innych działań służących przygotowaniu projektów wynikających z RSI wspierających budowanie regionalnego systemu innowacji,
- promowanie RSI.

0. Tworzenie sieci współpracy w zakresie innowacji, pomiędzy sektorem badawczo – rozwojowym, przedsiębiorstwami i innymi podmiotami (na poziomie regionalnym i lokalnym), służącej transferowi know-how i technologii.

Służyć temu mogą takie inicjatywy jak np.

- tworzenie struktur wspierających sieć współpracy,
- organizowanie spotkań, seminariów, warsztatów, kampanii promocyjnych, cykli szkoleniowo -edukacyjnych, targów wiedzy.

0. Tworzenie i rozwój systemu komunikacji i wymiany informacji, w tym zbieranie danych i tworzenie ich baz, z zakresu w szczególności działań edukacyjnych i innych przedsięwzięć wspierających rozwój innowacji.

Służyć temu mogą takie inicjatywy jak np.:

- organizowanie imprez promujących innowacje oraz inicjatywy służące wymianie innowacji w formie: dni informacji, dni otwartych drzwi, dni konsultacji i współpracy z przedstawicielami zagranicznymi itp.
- działania mające na celu analizę i identyfikację kluczowych narzędzi niezbędnych do realizacji Regionalnych Strategii Innowacyjnych w regionach,
- działania służące zwiększaniu poziomu wiedzy i umiejętności partnerów opracowujących i realizujących Regionalne Strategie Innowacyjne, w zakresie planowania strategicznego, budowania partnerstwa oraz zarządzania projektem,
- tworzenie i udostępnianie kompleksowej bazy informacyjnej dla członków sieci, partnerów opracowujących i realizujących Regionalne Strategie Innowacyjne i innych zainteresowanych stron, w tym gromadzenie danych związanych z działaniami innowacyjnymi w regionie (np. informacje o szkoleniach, seminariach w kraju i za granicą, możliwościach finansowania rozwiązań innowacyjnych, poszukiwaniu partnerów)

⁸ Samorząd Województwa może powierzyć realizację działania innej instytucji, w trybie określonym w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r o Narodowym Planie Rozwoju

0. Staże w przedsiębiorstwach, dla absolwentów szkół wyższych nie zarejestrowanych jako bezrobotni i pracowników sektora badawczo-rozwojowego, służące transferowi wiedzy i innowacji pomiędzy sektorem badawczo - rozwojowym a przedsiębiorstwami, dla obopólnych korzyści. Projekty obejmują organizowanie staży i rozpowszechnianie informacji o możliwościach ich uzyskania.

0. Stypendia dla najlepszych absolwentów szkół wyższych kontynuujących naukę na studiach doktoranckich z zakresu nauk ścisłych, technicznych i innych dziedzin naukowych przyczyniających się do rozwoju strategicznych obszarów regionu. Kierunki te określa Regionalna Strategia Innowacyjna lub Strategia Rozwoju Województwa.

Służyć mogą temu takie inicjatywy jak:

- organizowanie programów stypendialnych i rozpowszechnianie informacji o możliwościach ich uzyskania,
- analiza dziedzin i dyscyplin naukowych, w których prowadzone są studia doktoranckie przydatne dla przemysłu w regionie, w celu umożliwienia rozwoju regionu zgodnie z założeniami Regionalnej Strategii Innowacyjnej,
- przekazywanie wsparcia w formie refundacji części kosztów związanych z pracą naukową (np. zakupu niezbędnej literatury naukowej, opłat za odbywanie studiów doktoranckich, kosztów prowadzenia badań naukowych, kosztów prowadzenia prac projektowych i wdrożeniowych) lub w formie finansowej (wypłacanie grantów na realizację studiów doktoranckich).

Kwalifikowani Beneficjenci Ostateczni:

- jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego;
- przedsiębiorcy włączając jednostki badawczo-rozwojowe w przedsiębiorstwach, które nie będą otrzymywały bezpośredniego wsparcia, ale będą czerpać korzyść pośrednio poprzez ich uczestnictwo w działalności sieci transferu innowacji i w wymianie informacji;
- szkoły wyższe;
- jednostki naukowe i inne instytucje wspierające rozwój innowacyjny regionów;
- uczestnicy studiów doktoranckich;
- pracownicy sektora badawczo-rozwojowego oraz absolwenci wyższych uczelni nie zarejestrowani jako bezrobotni, którzy biorą udział w stażach w przedsiębiorstwie.

Kwalifikowani Beneficjenci:

0. jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego,
1. szkoły wyższe,
2. jednostki naukowe,
3. instytucje wspierające rozwój innowacyjny regionów (w szczególności centra transferu technologii, parki naukowo- technologiczne i przemysłowe, inkubatory technologiczne i przedsiębiorczości, agencje rozwoju regionalnego i lokalnego),
4. organizacje pozarządowe,
5. samorządy gospodarcze i zawodowe,
6. przedsiębiorcy,
7. partnerstwa podmiotów wymienionych w pkt 1-7.

Informacje dotyczące składania wniosków znajdują się na stronach internetowych Urzędów Marszałkowskich poszczególnych województw.

Szczegółowe informacje:

<http://www.zporr.gov.pl>

V. Działanie 3.4

Mikroprzedsiębiorstwa

Beneficjentem Końcowym (Instytucją Wdrażającą) Działania 3.4 jest właściwy ze względu na siedzibę mikroprzedsiębiorcy Samorząd/Zarząd Województwa. Samorząd Województwa (Zarząd Województwa) może powierzyć realizację zadań w ramach Działania innej instytucji, wybranej zgodnie z obowiązującym prawem.

Celem Działania jest zwiększenie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw poprzez ułatwienie dostępu do specjalistycznego doradztwa oraz zwiększenie zdolności inwestycyjnej w początkowym okresie funkcjonowania przedsiębiorstw.

Działanie 3.4. „Mikroprzedsiębiorstwa” jest ukierunkowane na podniesienie jakości i efektywności zarządzania, a także podniesienie zdolności inwestycyjnej nowo powstałych przedsiębiorstw poprzez ułatwienie im dostępu do wysokiej jakości zewnętrznych usług doradczych świadczonych przez wyspecjalizowane firmy oraz dokapitalizowanie projektów inwestycyjnych.

Projekty obu typów dotyczą takich usług i inwestycji, które przyczynią się do zwiększenia zdolności przetrwania i kontynuacji prowadzonej działalności gospodarczej nowo powstałych mikroprzedsiębiorstw, unowocześnienia zarówno ich sposobu funkcjonowania jak i wyposażenia, a w konsekwencji dostosowania do konkurencji na Jednolitym Rynku Europejskim.

Rodzaje Projektów:

TYP I: Specjalistyczne usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorstw

Doradztwo specjalistyczne dotyczy doradztwa wprowadzającego innowacyjność w przedsiębiorstwie, zwiększającego jego konkurencyjność. Obejmuje ono następujące zagadnienia:

0. Doradztwa w zakresie poszerzenia oferty o nowy produkt
  - Planowanie wytwarzania nowego produktu
  - Wdrażanie wybranych elementów planu poszerzenia oferty o nowy produkt
  - Badanie rynku, opracowania analizy
  - Biznes plan
  - Rozpoczęcie działa poszerzających ofertę o nowy produkt
1. Doradztwo w zakresie opracowania strategii umieszczenia produktu na nowym rynku zbytu
  - Planowanie strategii
  - Wdrażanie wybranych elementów planu umieszczenia produktu na nowym rynku zbytu
  - Badanie rynku, opracowania analizy
  - Biznes plan
2. Doradztwo w zakresie wprowadzania na rynek nowego produktu
  - Planowanie oraz rozwój nowych produktów
  - Ocena pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa na wybranych branżowych rynkach
  - Wdrażanie wybranych elementów planu wprowadzenia produktu
  - Badanie rynku, opracowania i analizy

- Rozpoczęcie działań wprowadzających nowy produkt
3. Doradztwo w zakresie zdobycia nowej grupy klientów
    - Opracowanie i przygotowanie koncepcji lub strategii zdobycia nowej grupy klientów
    - Ocena konkurencyjnej pozycji przedsiębiorstwa na rynku i z tym związane możliwości starania się o nową grupę klientów
    - Analizy rynku
    - Określenie czynników i właściwych potrzeb nowych grup klientów
  4. Doradztwo w zakresie racjonalizacji przepływów finansowych, towarów, materiałów, informacji wewnątrz przedsiębiorstwa
    - Wprowadzenie nowych technik związanych z przepływem informacji wewnątrz firmy
    - Analizy, badania, koncepcje
  5. Doradztwo w zakresie komputeryzacji, racjonalizacji logistyki sprzedaży towarów i usług
    - Wdrażanie strategii rozwoju przedsiębiorstwa w oparciu o nowe technologie i rozwiązania innowacyjne
    - Opracowanie strategii technologiczno-informatyzacyjnej przedsiębiorstwa
    - Bezpośrednie wdrożenie (uruchomienie) własnych lub pozyskanych technologii i rozwiązań innowacyjnych
    - Wykorzystywanie technologii informatycznych w przedsiębiorstwie
    - Przygotowanie do wdrożenia nowych technologii informatycznych – stosowne zmiany techniczne, technologiczne i organizacyjne
    - Bezpośrednie wdrożenie technologii informatycznych
  6. Doradztwo w zakresie zarządzania wewnątrz firmy
    - Analiza zasad, procedur, norm, obowiązujących przepisów i wymagań koniecznych do prawidłowego i efektywnego zarządzania firmą
    - Projektowanie, wdrażanie i doskonalenie systemów zarządzania: jakością, zasobami ludzkimi lub bezpieczeństwem i higieną pracy z wyłączeniem audytu certyfikującego.

Wykonawcami usług doradczych mogą być firmy, organizacje i instytucje, które uzyskały akredytację Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości dla tego typu usług w ramach Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw lub w ramach Działania 2.1 „Wzrost konkurencyjności MSP poprzez doradztwo” SPO WKP, lata 2004-2006”. W przypadku, gdy ta sama firma jest jednocześnie wykonawcą Działania 2.5 ZPORR, musi być spełniony warunek jednoznacznego rozdzielenia zasobów ludzkich i materialnych zaangażowanych do realizacji Działań 2.5 i 3.4.

Doradztwo specjalistyczne tyczy się tylko doradztwa wprowadzającego innowacyjność w przedsiębiorstwie, zwiększające jego konkurencyjność. Nie można finansować doradztwa stałego, związanego z codzienną działalnością operacyjną przedsiębiorstwa (np. usługi prawne, doradztwo podatkowe, usługi reklamowe).

TYP II: Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw

Wsparcie na projekty inwestycyjne jest przeznaczone na dofinansowanie inwestycji

w aktywa materialne oraz inwestycje w wartości niematerialne i prawne, przy czym:

0. Przez inwestycję w aktywa materialne rozumie się inwestycję w aktywa trwałe związane z:
  - rozbudową przedsiębiorstwa,
  - tworzeniem nowego przedsiębiorstwa,
  - rozszerzeniem zakresu działalności przedsiębiorstwa,
  - rozbudową istniejącego przedsiębiorstwa lub zaangażowaniem w działalność wymagającą zasadniczej zmiany w wytwarzanym produkcie lub procesie produkcyjnym istniejącego przedsiębiorstwa, w szczególności poprzez racjonalizację, dywersyfikację lub modernizację,
  - zmianę wyrobu lub usługi, w tym także zmianę w zakresie sposobu świadczenia usług,
  - przejściem przedsiębiorstwa, które zostało zamknięte lub, które zostałyby zamknięte jeżeli nie zostałyby kupione,
  - unowocześnieniem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności gospodarczej firmy.
0. Przez inwestycję w wartości niematerialne i prawne rozumie się inwestycję w transfer technologii przez nabycie praw patentowych, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej.

Nową inwestycją nie jest inwestycja prowadząca jedynie do odtworzenia zdolności produkcyjnych.

Inwestycje w wartości materialne muszą być inwestycjami w środki trwałe. Nie można otrzymać funduszy europejskich na pomoc w bieżące wydatki przedsiębiorstwa (np. opłaty za wodę, prąd), jak również na środki obrotowe (np. towar na półki do sklepów). Nie można dofinansować działalności operacyjnej wnioskodawcy, dotacja musi być wykorzystywana do wygenerowania w przedsiębiorstwie wartości dodanej, a nie służy jedynie bezpośredniemu czerpaniu korzyści.

W ramach projektów z zakresu doradztwa specjalistycznego kosztem kwalifikującym się do refundacji jest kwota faktury wystawionej przez firmę doradcą za usługę, pod warunkiem że usługa została zakwalifikowana przez Komisję Oceny Projektów jako usługa spełniająca kryteria doradztwa specjalistycznego.

Następujące kategorie kosztów bezpośrednich, zafakturowanych przez zewnętrznych dostawców, są kwalifikowane do dotacji:

- nabycie lub wytworzenie środków trwałych ściśle związanych z realizacją projektu, takich jak budowle, budynki i lokale oraz ich wyposażenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym w szczególności maszyny i urządzenia, narzędzia, przyrządy i aparatura, wyposażenie biurowe i infrastruktura techniczna;
- nabycie wartości niematerialnych i prawnych polegających na uzyskaniu patentu, nabyciu licencji lub nieopatentowanego know-how, w tym wdrożenia systemu zarządzania jakością;
- nabycie środków transportu drogowego, jeżeli przedsiębiorca **nie należy** do sektora transportowego i zapewni, że nabyty środek transportu będzie służył wyłącznie celom związanym z realizacją projektu (celem projektu nie może być działalność transportowa);
- nabycie niezabudowanej nieruchomości bezpośrednio związanej z celami projektu objętego wsparciem; wydatki na nabycie tej nieruchomości nie mogą stanowić więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych projektu;

- koszty związane z realizacją postanowień umowy o dofinansowanie projektu (m.in. koszty zabezpieczeń, koszty rachunku bankowego itp.).

W ramach niniejszego Działania, wsparcie może być udzielane podmiotom, które prowadzą mikroprzedsiębiorstwa, które rozpoczęły działalność gospodarczą (dzień uzyskania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub wpisu do rejestru przedsiębiorców), wykluczając przedsiębiorstwa oparte na wykorzystaniu zaawansowanych technologii o znaczącym potencjale rynkowym, nie wcześniej niż 36 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o udzielenie pomocy i spełnia warunki przedsiębiorcy niezależnego, a ponadto, w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:

-) zatrudniały średniorocznie mniej niż 10 pracowników, oraz
- a) osiągnęły roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 000 000 euro, lub sumy aktywów ich bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 000 000 euro.

Za roczny obrót oraz za roczną sumę bilansową uważa się wielkości osiągnięte na koniec ostatniego, 12-miesięcznego, zatwierdzonego okresu obrachunkowego. W przypadku przedsiębiorstw nowo powstałych, których rachunki nie zostały jeszcze zatwierdzone, należy zastosować progi oparte na godnych zaufania oszacowaniach dokonanych w ciągu roku obrotowego.

Z pomocy nie może jednak skorzystać podmiot prowadzący przedsiębiorstwo, w którym inni przedsiębiorcy, których nie obejmuje powyższa definicja, Skarb Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego posiadają:

- 1) 25% i więcej wkładów, udziałów lub akcji;
- 2) prawa do 25% i więcej udziału w zysku;
- 3) 25% i więcej głosów w zgromadzeniu wspólników, walnym zgromadzeniu akcjonariuszy albo walnym zgromadzeniu spółdzielni.

Wsparcie w ramach działania nie może być udzielone na działalność gospodarczą w zakresie:

- produkcji, przetwarzania lub marketingu produktów, o których mowa w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. WEC z 12.24.2002 nr 235) – załącznik nr 6
- związanej z eksportem, jeśli pomoc jest bezpośrednio związana z ilością eksportowanych produktów, utworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucyjnej, lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności eksportowej oraz do pomocy uzależnionej od pierwszeństwa użycia towarów krajowych przez towarami eksportowanymi,
- przemysłu włókien syntetycznych, żeglugi morskiej, budownictwa okrętowego, hutnictwa żelaza i stali, lub górnictwa węgla,
- nabycia środków transportu, jeśli projektodawca należy do sektora transportowego.

Dofinansowanie dla projektu doradczego ze środków publicznych nie może przekroczyć 5 000 euro, oraz 50% kwalifikujących się kosztów.

W przypadku **projektów inwestycyjnych dofinansowanie** ze środków publicznych nie może przekroczyć kwoty 50 000 euro:

- 45% wydatków kwalifikowanych dla mikroprzedsiębiorstw dokonujących inwestycji w powiecie miasta Warszawa lub miasta Poznań,
- 55% wydatków kwalifikowanych dla mikroprzedsiębiorstw dokonujących inwestycji w powiecie miasta Wrocław, miasta Kraków, miasta Gdańsk, miasta Gdynia, miasta Sopot,

- 65% wydatków kwalifikowanych dla mikroprzedsiębiorstw dokonujących inwestycji w innych powiatach.

UWAGA:

Na stronie

<http://www.zporr.gov.pl/Dokumenty/Wytyczne/Wytyczne+do+Dzialania+34/Wytyczne+do+Dzialania+34.htm>

zamieszczone zostały dokumenty zawierające szczegółowe wytyczne do ubiegania się o wsparcie w ramach działania 3.4. wraz z innymi istotnymi dokumentami: m.in. instrukcją wypełnienia wniosku oraz listą instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie działania w poszczególnych województwach.

W ramach Działania złożonych zostało ponad 4 tys. wniosków na kwotę ponad 290 milionów złotych, co w całości wykorzystuje budżet Działania w ramach dostępnych środków z funduszy UE w latach 2004-2006.

Informacje:

<http://www.zporr.gov.pl>